

Geachte raad,

Zoals bij u bekend is, nemen wij deel in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Omdat gewerkt wordt aan een transitie van het ONHN achten wij het goed u op dit moment de hoogte te brengen van de stand van zaken hiervan. Wij maken tevens gebruik van de gelegenheid een korte schets te geven van het ONHN.

Oorsprong Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Tot 2006 fungeerde in Noord-Holland Noord een drietal Bedrijfsregio's en een tweetal Regionaal Economische Stimuleringsprogramma's. Geconstateerd werd dat het op de schaal van Noord-Holland Noord onwenselijk was om een veelheid van organisaties op hetzelfde (economische) speelveld in stand te houden. In de praktijk bleek bovendien dat door de verschillende organisaties een onwenselijke concurrentie verhouding tussen de regio bestond. De energie die deze concurrerende houding kostte, kon beter worden ingezet om met elkaar samen te werken. In 2006 is dan ook het initiatief genomen om te komen tot een Ontwikkelingsbedrijf met als werkveld Noord-Holland Noord.

Bij de start van het ONHN werd gekozen voor een aandeelhoudersstructuur waarbij de Provincie 50% van de aandelen in eigendom heeft, de Kamer van Koophandel 2% en de overige 48% van de aandelen was oorspronkelijk gelijk verdeeld over de gemeenten. Iedere gemeente kreeg 1000 aandelen met een nominale waarde van € 1,- per stuk. Echter, door herindelingen en fusies van gemeenten zijn er scheve verhoudingen ontstaan in deze aandelenverdeling.

Omdat, een gedeelte van, de werkzaamheden van het ONHN zouden kunnen vallen onder staatssteun werd gekozen om deze activiteiten onder te brengen in een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Hiermee kon het ONHN haar werkzaamheden voor de overheden uitvoeren zonder dat er discussie kon ontstaan over de plicht van Europees aanbesteden. Van deze constructie kon echter maar een beperkt aantal jaar gebruik gemaakt worden. Ook nieuwe jurisprudentie, die het gebruik van de DAEB steeds verder inkadert, heeft er toe geleid dat er afscheid genomen zou moeten worden van deze constructie.

Wie vormen het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord?

Het ONHN is een Naamloze Vennootschap met als aandeelhouders *alle* gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Heerhugowaard, Bergen, Castricum, Graft-De Rijp, Schermer, Schagen, Zijpe, Harenkarspel, Langedijk, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon, Texel, Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec), de Provincie Noord-Holland en de Kamer van Koophandel.

Doel Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Het doel van het ONHN staat in het bedrijfsplan omschreven als: "Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord neemt de verantwoordelijkheid voor de optimale benutting van de economische potenties van Noord-Holland Noord door professionele uitvoeringskracht en versterking van de kernkwaliteiten van de regio. Die moeten leiden tot extra autonome groei van arbeidsplaatsen in de regio en meer nieuwe vestigingen van elders."

Waar houdt het Ontwikkelingsbedrijf zich mee bezig?

De werkzaamheden van het ONHN kunnen onderverdeeld worden in Promotie & Acquisitie, Werklocaties, Innovatie en Structuurversterking en Toerisme en Recreatie. Concreet betekent dit dat het ONHN zich bezig houdt met invulling te geven aan de clusterbenadering (Leisure, Health, Agri, Maritiem en Energy) en de uitvoering van een aantal projecten (bedrijvenloket, ondersteuning subsidie aanvragen, pakmanagement etc). Een volledige opsomming van de werkzaamheden van het ONHN gaat verder dan deze brief, daarom verwijzen wij naar het jaarverslag 2011 dat u kunt inzien bij de griffie.

Ontwikkelingsbedrijf in transitie, waarom?

Eerder in deze brief is al aangehaald dat op juridische gronden geen gebruik meer kan worden gemaakt van de DAEB. Hiermee is de opdracht niet meer "staatssteunproef". Sowieso zou er dus een nieuwe structuur, waarbinnen de werkzaamheden van het ONHN kunnen vallen, moeten zijn ontwikkeld.

Bij de aandeelhouders ontstond er toenemende zorg over de sturing van de werkzaamheden van het ONHN. Enerzijds betrof deze zorg de werkzaamheden van het ONHN, de (ontbrekende) focus van het ONHN en verantwoordelijkheid voor een aantal BV's waarbinnen activiteiten afspeelden waar bij de aandeelhouders geen zicht op leek te bestaan.

In december 2011 is tijdens een bestuurlijke conferentie de opdracht gegeven om de transitie van het ONHN ter hand te nemen. Binnen de opdracht lag het staatssteunproef maken van het ONHN en het zodanig kantelen van de organisatiestructuur zodat de aandeelhouders meer grip op de organisatie en werkzaamheden van het ONHN konden krijgen. Hiermee kon ook de focus van het ONHN verder worden aangescherpt.

Werkzaamheden 2012 ten behoeve van de transitie

Er zijn in 2012 een drietal bestuurlijke overlegmomenten geweest waarin de richting werd bepaald van de nieuwe structuur van het ONHN. In april 2012 werd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) de opdracht gegeven om een Gemeenschappelijke Regeling (GR), Stichting, Corporatie of het omvormen van de huidige NV verder uit te werken. In september 2012 is door REON de definitieve keuze gemaakt om de huidige NV structuur om te vormen op een wijze waarmee eerdere bezwaren van de aandeelhouders op de huidige NV weggenomen zouden worden. Iedere stap die genomen is, werd door uitgebreid juridisch advies ondersteund.

In de loop van 2012 heeft de directeur van het ONHN afscheid genomen van het bedrijf. De verwachting was dat deze directeur zich zou beroepen op een clausule in het convenant waardoor hij niet mee zou werken aan een omvorming van het ONHN. Mede daarom moest worden gezocht naar alternatieve structuren om het risico voor de aandeelhouders te minimaliseren. Door zijn afscheid, en de opstelling van de huidige (interim) directeur, werd de omvorming van de huidige NV de meest eenvoudige wijze om tot de oorspronkelijke door de bestuurders omschreven doelstellingen te komen. Deze omvorming zou wel gepaard moeten gaan door het liquideren van een aantal BV's die door het ONHN waren opgericht en de statuten en het convenant zouden moeten worden aangepast.

Aandeelhoudersvergadering 8 november 2012

Op 8 november 2012 heeft er een AvA plaatsgevonden waarin besloten is de statuten te wijzigen. Ook is een aantal deelnemingen (BV's) beëindigd. Hoewel buiten de orde van de AvA, is er ook een principe uitspraak gedaan over het aangaan van een overeenkomst tussen de gemeenten en provincie die moet leiden tot meer sturing en grip op het ONHN. Die overeenkomst komt in de plaats van het huidige convenant.

De wijze van financiering van het ONHN wordt gekanteld van een automatische jaarlijkse bijdrage naar een subsidierelatie. Door het aangaan van een subsidierelatie en het expliciet vaststellen dat het ONHN geen marktactiviteiten doet, maar werkzaamheden ter stimulering van de regionale economische groei, kan het ONHN de staatssteunproef doorstaan. De bijdrage per gemeente daalt ten opzichte van het jaar 2010, met 7,5% in 2013 en 10% in 2014.

De aandeelhoudersverhouding zal als volgt worden veranderd:

Provincie	49%
Kop van Noord-Holland	17%
West-Friesland	17%
Regio Alkmaar	17%

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de regio's geen aandelen kunnen bezitten omdat zij geen juridische entiteit zijn. Binnen de regio's zal tussen de gemeenten een verdeling moeten worden gemaakt waarbij de voorkeur is uitgesproken voor een verdeling naar inwonertal. Indien dit leidt tot uitbreiding van het aantal aandelen voor een gemeente zal u, als raad, daar een besluit over moeten nemen.

Er wordt overgegaan tot een beperking van de relatie met het ONHN tot vijf jaar (met de mogelijkheid van verlenging). In het vierde jaar zal een evaluatie plaatsvinden op basis waarvan kan worden besloten om de werkzaamheden binnen het ONHN te continueren. Als tweederde van de aandeelhouders van mening is dat het ONHN geen bestaansrecht meer heeft zal het ontwikkelingsbedrijf worden geliquideerd.

Als basis voor de werkzaamheden ligt er een jaarplan. Dit jaarplan wordt opgesteld aan de hand van de economische agenda's van de regio's en de programma's van de boards en zal dienen als onderlegger voor de subsidieaanvraag en -beschikking voor het daaropvolgend jaar. In de AvA is de richting bepaald waar aan het jaarplan 2013 aan moet voldoen.

Vervolgstappen

Op 21 december 2012 zal een AvA plaatsvinden waarin gevraagd wordt het jaarprogramma 2013 vast te stellen. Ook wordt dan de overeenkomst vastgesteld. Hoewel u hier, als raad, geen rol in speelt, zullen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Tot slot

De weg die tijdens de bestuurlijke conferentie in december 2011 is uitgezet heeft ons geleid naar het huidige resultaat. Door personele ontwikkelingen binnen het ONHN in 2012 werd de mogelijkheid geopend voor een relatief eenvoudige oplossing: het aanpassen van de huidige NV.

De toentertijd geuite bestuurlijke wensen voor het ONHN zijn volledig vervuld. Het convenant wordt omgezet in een overeenkomst, binnen die overeenkomst wordt de eindigheid geregeld, de statuten zijn aangepast, er is een betere sturing door de subsidierelatie en er is een betere opdrachtverlening door de subsidiebeschikking op basis van het jaarplan.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

College van B&W